

Nekastrirane muške svinje ili imunokastracija zamjenjuju kastraciju prasadi: IPEMA nudi rješenja

Zaključna poruka s webinara IPEMA: Proces prelaska na alternative kirurškoj kastraciji nepovratan je, čak i ako se rješenja primijenjena u Europi razlikuju.

Sve je veći konsenzus, barem u zapadnoj Europi, da kiruršku kastraciju muške prasadi treba napustiti. Kirurška kastracija s ublažavanjem boli nije dugoročno održiva u konvencionalnoj proizvodnji, iako bi mogla biti rješenje za proizvode koji zahtijevaju klanje svinja u starijoj dobi i veće težine.

Stoga se paneuropska mreža IPEMA (Inovativni pristupi u proizvodnji svinjskog mesa od nekastriranih mužjaka) usredotočila na dvije preostale alternative: proizvodnju nekastriranih mužjaka i imunokastraciju.

Rješenja zasnovana na činjenicama koja se odnose na probleme koje nastaju u proizvodnji nekastriranih muških svinja i imunokastraciji i pokrivaju čitav lanac proizvodnje svinjskog mesa podijelili su znanstvenici iz cijele Europe tijekom webinara održanog 15. rujna 2020. Na webinaru je prisustvovalo oko 300 sudionika iz 30 zemalja.

Pitanja pokrenuta proizvodnjom nekastriranih muških svinja i imunokastracijom

Nekastrirani mužjaci često su agresivnije i pokazuju seksualno ponašanje, što može biti štetno za ostale svinje u istom oboru. Meso nekih nekastriranih muških svinja može imati neugodan miris i okus, poznat kao nerastovsko svojstvo. Meso nekastriranih mužjaka također ima niži sadržaj masti, koja je ujedno i mekša, što ga čini manje pogodnim za preradu u suhomesnate proizvode, poput šunke/pršuta. Također ima niži kapacitet zadržavanja vode i sniženu mekoću.

U imunokastraciji se životinji dvokratno aplicira cjepivo kako bi se zaustavila proizvodnja steroida u testisima. To rezultira uklanjanjem nerastovskog svojstva i ponašanja karakterističnog za neraste. Uz dovoljno vremena između drugog cijepjenja i klanja, problemi količine i kakvoće masti karakteristični za nekastrirane mužjake mogu se neutralizirati. Cijepjenje može životinjama uzrokovati određeni stres, ali je on manji nego pri kirurškoj kastraciji bez ublažavanja boli. Međutim, glavni je izazov za imunokastraciju nerado prihvaćanje na većini tržišta, pod pretpostavkom da bi je potrošači mogli smatrati neprihvatljivom.

Praktična rješenja za proizvodnju nekastriranih muških svinja i imunokastraciju

Nekastrirane muške svinje trebaju biti držane odvojeno od ženskih svinja kako bi se spriječile neželjene rane bređosti i smanjili problemi u ponašanju. Trebali bi biti smješteni u stabilnim skupinama u strukturiranim bokovima s dovoljno prostora i prirodno obogaćenih materijala za istraživanje.

Hranidba svinja s prilagođenim obrocima obično će riješiti problem kakvoće masti. Ali to neće biti dovoljno za sustave usmjerene na suhomesnate proizvode, koji će možda morati koristiti masnije svinje. Preporučljivo je povećati sadržaj intramuskularne masti selektivnim uzgojem ili hranidbom, što će doprinijeti ublažavanju problema tvrdoće mesa.

Strategije selekcije, hranidbe i menadžmenta pomažu smanjiti učestalost nerastovskog svojstva na razini farme. Senzorno otkrivanje nerastovskog svojstva „metodom ljudskog nosa“ uspješno se koristi u brojnim klaonicama širom Europe, a dolaze i instrumentalne metode otkrivanja. Meso koje je zbog neuobičajenog mirisa manje pogodno za konzumaciju u svježem obliku može se u određenoj mjeri održivo koristiti u prerađenim proizvodima pod uvjetom da se poduzmu odgovarajuće mjere.

Osim ako je cijepjenje neučinkovito, imunokastracija ne predstavlja značajniji problem glede kakvoće mesa. Odgoda između druge imunizacije i klanja prikladan je alat za postizanje željenog kompromisa između performansi i kakvoće mesa. Što je duži vremenski interval između drugog cijepjenja i klanja, to su imunokastrati više slični kirurškim kastratima po kakvoći mesa, ali i po neučinkovitosti korištenja resursa. Unatoč često izraženim zabrinutostima, rezultati IPEMA ankete potrošača sugeriraju da informirani potrošači dobro prihvaćaju imunokastraciju (71% u odnosu na 32% za kiruršku kastraciju bez ublažavanja boli).

Izazovi i budući rad

Preliminarni rezultati IPEMA znanstvenika pokazuju da je moguća selekcija protiv neželjenih ponašanja, ali je potreban još dug put. Senzorno otkrivanje nerastovskog svojstva ima svoje slabosti i stoga uvelike ovisi o dobrom izboru i obuci ljudskih procjenitelja. U tijeku je razvoj instrumentalnih metoda kojima se mjere ključni spojevi nerastovskog svojstva. Ono što ostaje otvoreno jest kako razviti učinkovite načine pružanja potrošačima nepristranih, na dokazima utemeljenih informacija. Ali još više, ostaje pitanje zašto većina europskih lanaca svinjskog mesa nerado koristi imunokastraciju. Uspješna provedba proizvodnje nekastriranih muških svinja i imunokastrata ovisi o usklađenom djelovanju na svim razinama proizvodnog lanca svinjskog mesa. Svi dionici u lancu moraju usko surađivati kako napori uloženi na jednoj razini ne bi bili poništeni nedostatkom akcije ili protumjera na drugoj razini. Moraju se dogovoriti o kompromisu između performansi i kvalitete, te na pošten način podijeliti troškove i koristi povezane s odabranom alternativom.

Da biste znali više

Prezentacije koje su osigurane svim registriranim osobama prije webinara od 15. rujna 2020. i video snimke webinara dostupne su na <https://shwca.se/ipema-2020-public>.

Dokument EU iz 2019.: "Uspostavljanje najboljih praksi u proizvodnji, preradi i marketingu mesa od nekastriranih svinja" i

https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/aw_prac_farm_pigs_cast-alt_establishing-best-practices.pdf

Posebno izdanje časopisa Animals, koje treba izaći početkom 2021. godine, diseminirat će rezultate iz COST akcije IPEMA: "Kirurška kastracija prasadi i njene alternative: Nacionalne strategije, posljedice na dobrobit životinja, proizvodni sustavi i kvaliteta proizvoda" ;

https://www.mdpi.com/journal/animals/special_issues/Surgical_castration_of_piglets_and_its_alter_natives.

Također pogledajte web stranicu IPEMA (<http://www.ca-ipema.eu/>) koja pruža poveznice na sve gore spomenute dokumente.